

(ВАЗ.Еуобзервер, 21.3.2010)

Недолазак представника ЕУ и њихова очигледна незаинтересованост огорчили су учеснике прошлонедељног самита Западног Балкана.

Челници који су присуствовали том састанку на Брду код Крања у Словенији око већине најважнијих проблема ЕУ остали су подељени и међу њима је владала забринутост.

Словеначки и хрватски премијери Борут Пахор и Јадранка Косор 20. марта били су домаћини првог састанка регионалних лидера. Будући да је ЕУ редовно наглашавала важност регионалне сарадње, организатори састанка су се надали да ће највиши представници ЕУ доћи како би дали симболичну подршку тој иницијативи.

Али председник Европског савета Херман ван Ромпеј је у последњем тренутку отказао учешће. Хозе Мануел Барозо, шеф извршног комитета ЕУ, није уопште ни узимао у обзир да се запути на Брдо. А нови шеф спољних послова ЕУ Кетрин Ештон је била међу првима који су одбили позив за састанак.

Учесници и дипломате који су се окупили на Брду код Крања чак су изразили и сумњу да је Шпанија, која сада председава ЕУ, можда и охрабрила Србију да за учешће постави услове које Косово очигледно никако не би прихватило. Београд инсистира на томе да је покрајина која је пре две године прогласила независност још увек законити део Србије.

И тако је комесар за проширење Штефан Филе био једини институционални представник ЕУ на Брду. Али, и он је напустио састанак након мање од једног часа, уз извињење да је преморен од вишедневног путовања.

Са изузетком Србије, а уз Албанију, биле су присутне све земље раније Југославије. Српски министар спољних послова Вук Јеремић је одмах по завршетку скупа изјавио да

је састанак био неуспешан и да “како Србија, тако и ЕУ нису могле учествовати”.

Уз разочарање због српског бојкота, организатори су запазили да и по питању Косова и будућег проширења ЕУ сада изгледа још више подељена него и сам регион Западног Балкана.

Шпанија, која почетком јуна треба да организује конференцију високог нивоа са државама Западног Балкана, мораће да се суочи са сличним потешкоћама. Ако се буде придржавала своје државне политике непризнавања независности Косова, учешће Приштине није вероватно.

Дипломате су поредиле овај „Брдски процес“ са заједничким напорима „Вишеградске групе“ централноевропских држава које су се међусобно помагале на путу у ЕУ и у НАТО.

Међутим, по завршетку самита на Брду међу присутнима је остало отворено питање о томе до које мере је очигледни недостатак интересовања ЕУ намерни сигнал о смањењу важности питања њеног проширења, или – није ли то једноставно одраз недостатка идеја и јединства међу новим институцијама ЕУ.

Светлана Јовановска и Аугустин Палокај

(Превео са енглеског **Василије Клефтакис**)